

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/41655,Uroczystosci-w-154-rocznice-pacyfikacji-wsi-Jaworowka-Jaworowka-10-wrzesnia-2017.html>
25.04.2024, 04:09

Uroczystości w 154. rocznicę pacyfikacji wsi Jaworówka - Jaworówka, 10 września 2017

W 154. rocznicę pacyfikacji wsi Jaworówka za współpracę z powstańcami styczniowymi, obecni i byli mieszkańcy wsi oraz zaproszeni goście uczestniczyli we mszy świętej tradycyjnie odprawianej w połowie września w intencji ofiar. W uroczystości uczestniczyli miejscowe władze w wójtem gminy Dobrzyniewo Bogdanem Zdanowiczem na czele, członkowie Związku Sybiraków z Białegostoku z wiceprzewodniczącą Jolantą Hryniewicką i pocztym sztandarowym. Obecny był także historyk z Uniwersytetu w Białymstoku dr. hab. Józef Maroszek, badacz dziejów Podlasia. Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku reprezentował naczelnik Oddziałowego Archiwum Eugeniusz Korneluk. Po mszy świętej przy pomniku upamiętniającym pacyfikację złożono kwiaty.

Historię tragedii mieszkańców Jaworówki opisał Henryk Zdanowicz w artykule pt. „Represje rosyjskie wobec ludności Choroszczy i okolic w latach 1863–1865”, który można przeczytać na stronie internetowej: <http://pamiec.org.pl/represje-rosyjskie-wobec-ludnosci-choroszczy-i-okolic-w-latach-1863-1865/#>

Przypomina też o niej wyryty na pomniku w Jaworówce cytat z depechy wysłanej 17 sierpnia 1863 r. do naczelnika wojennego Powiatu Białostockiego płk. Mikołaja Manteuffel-Szoega przez gen. Mikołaja Murawiewa zwanego „Wieszatielem”, który nakazał: „Wież Jaworówkę, o 12 wiorst od Białegostoku spalić, miejsce gdzie była zaorać, a mieszkańców wywieźć do Białegostoku aż do dalszego rozporządzenia”. Tak też się stało: wieś starto z powierzchni ziemi, a mieszkańców zesłano wkrótce aż do Turkiestanu, gdzie założyli drugą Jaworówkę. Na miejscu wywiezionych osadzono wkrótce chłopów z głębi Rosji, którzy

jednak - nie potrafiąc gospodarować - po pewnym czasie uciekli.